

OLYGOHLARDA IQTISODIYOT YO'NALISHIDAGI TA'LIMNI TADQIQOT ISHLARI BILAN UZVIY BOG'LIQLIGINI TAKOMILLASHTIRISH

Bobobekov Jamol

Abdulahatov Sulton

Jizzax davlat pedagogika universiteti, Maktab menejmenti, 4-kurs talabalari

Annotatsiya: Bu mavzu oliy o'quv yurtlarida iqtisodiyot sohasidagi ta'limning tadqiqot ishlari bilan insonlarning shaxsiy va jamiy bo'g'liqligini rivojlantirishni maqsad qiladi. Mavzuga e'tibor beringanidek, oliygoxlar iqtisodiyot sohasidagi ta'limni o'rganish orqali, savodxonlik, investitsiyalar, tadbirkorlik, va boshqa iqtisodiyot sohasidagi ko'nikmalarni o'rganishlari orqali iqtisodiyot sohasidagi muammolarga chuqur tushunishga erishadilar.

Kalit so'zlar: Oliygoxlar, iqtisodiyot yo'nalishi, ta'lim, tadqiqot ishlari, uzviy bog'liqlik, takomillashtirish, o'quv yurtlar, savodxonlik, iqtisodiyot ko'nikmalari, ilmiy bilimlar, amaliy bilimlar

Аннотация: Данная тема направлена на развитие личной и коллективной связи людей с научно-исследовательской работой в области экономического образования в высших учебных заведениях. По мере того, как предмет фокусируется, выпускники получают глубокое понимание экономических проблем посредством изучения экономического образования, грамотности, инвестиций, предпринимательства и других экономических навыков.

Ключевые слова: вузы, экономическое направление, образование, научно-исследовательская работа, взаимозависимость, совершенствование, учебные заведения, грамотность, экономические навыки, научные знания, практические знания.

Annotation: This topic aims to develop the personal and collective connection of people with research work in the field of economics education in higher educational

institutions. As the subject focuses, graduates gain an in-depth understanding of economic issues through the study of economics education, literacy, investment, entrepreneurship, and other economic skills.

Key words: Universities, economic direction, education, research work, interdependence, improvement, educational institutions, literacy, economic skills, scientific knowledge, practical knowledge.

Universitetda talaba sifatida iqtisod va tadqiqot integratsiyasi akademik landshaftni shakllantirish va innovatsiyalarni rivojlantirishda katta ahamiyatga ega. Ushbu ikki yo'nalishni birlashtirgan holda, universitetlar tanqidiy fikrlashni, muammolarni hal qilishni va ongli qaror qabul qilishni rivojlantiradigan dinamik muhitni yaratishi mumkin. Ushbu insho universitet darajasida iqtisod va tadqiqotlarni birlashtirishning ahamiyatini va ushbu fanlararo yondashuvdan kelib chiqadigan foydalarni o'rganadi. Birinchi navbatda, universitetda iqtisod va tadqiqotlarning integratsiyalashuvi talabalarga iqtisodiy nazariyalar va tushunchalarni real hayotda qo'llash orqali chuqurroq tushunish imkonini beradi. Tadqiqot loyihalari va amaliy tadqiqotlar bilan shug'ullanib, talabalar murakkab muammolarni tahlil qilish va hal qilish uchun iqtisodiy modellarni qo'llashlari mumkin, shu bilan ularning tahliliy ko'nikmalari va qaror qabul qilish qobiliyatlarini oshiradilar. Ushbu amaliy yondashuv talabalarga nazariya va amaliyot o'rtasidagi tafovutni bartaraf etishga imkon beradi va natijada ularni ish kuchida muvaffaqiyatga tayyorlaydi. Universitetda iqtisod va tadqiqotning integratsiyalashuvi turli akademik kelib chiqishi talabalari va o'qituvchilari o'rtasida hamkorlikni rag'batlantiradi. Tadqiqot loyihalari ustida birgalikda ishlash orqali talabalar o'zlari ko'rib chiqmagan yangi istiqbollari va tushunchalarga ega bo'lishlari mumkin. Ushbu fanlararo yondashuv nafaqat ta'lim tajribasini boyitibgina qolmay, balki jamoatchilik tuyg'usini uyg'otadi va o'quvchilarni tanqidiy va ijodiy fikrlashga undaydi. Bundan tashqari, universitetda iqtisod va tadqiqotlarni birlashtirish turli sohalarda yangi kashfiyotlar va yutuqlarga olib kelishi mumkin. Iqtisodiy tamoyillar va tahliliy vositalardan foydalangan holda tadqiqotchilar

siyosiy qarorlar qabul qilish, innovatsiyalarni rag'batlantirish va dolzarb ijtimoiy muammolarni hal qilishga yordam beradigan qimmatli fikrlarni ochib berishlari mumkin. Iqtisodiyot va tadqiqot o'rtasidagi bu sinergiya akademik mukammallikni kuchaytiradi va turli sohalarda bilim va tushunishni rivojlantirishga hissa qo'shadi. Bundan tashqari, universitetda iqtisod va tadqiqotlarni integratsiyalashuvi institutning obro'si va obro'sini oshirishi mumkin. Ilg'or tadqiqotlar olib borish va yuqori sifatli akademik nashrlarni ishlab chiqarish orqali universitetlar ta'sirli loyihalarda hamkorlik qilish imkoniyatiga jalb qilingan yuqori darajadagi professor-o'qituvchilar, tadqiqotchilar va talabalarni jalb qilishlari mumkin. Ushbu iste'dod va resurslar oqimi universitetning akademik hamjamiyatdagi obro'sini oshirishi va davomiy o'sish va muvaffaqiyatni qo'llab-quvvatlovchi moliyalashtirish va hamkorlikni jalb qilishi mumkin. Universitetda iqtisod va tadqiqotlarni integratsiyalashuvi keng jamoatchilik uchun ham muhim ta'sir ko'rsatishi mumkin. Tadqiqot natijalarini baham ko'rish va ommaviy nutqda qatnashish orqali universitetlar ongli qarorlar qabul qilishga hissa qo'shishi, iqtisodiy savodxonlikni oshirishi va dalillarga asoslangan siyosat va amaliyotlarni himoya qilish uchun shaxslarni kuchaytirishi mumkin. Universitet va jamiyat o'rtasidagi ushbu bilim almashinuvi o'zaro tushunish va hamkorlikni rivojlantiradi, natijada ijobiy ijtimoiy o'zgarishlar va iqtisodiy rivojlanishga olib keladi. Bundan tashqari, universitetda iqtisod va tadqiqotlarni integratsiyalash talabalar va professor-o'qituvchilar orasida innovatsiya va tadbirkorlik madaniyatini rivojlantirishi mumkin. Tadqiqot loyihalari va hamkorlikdagi tashabbuslarni resurslar va qo'llab-quvvatlash orqali universitetlar iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish va jamiyat uchun qiymat yaratish potentsialiga ega bo'lgan yangi g'oyalar, texnologiyalar va yechimlarni o'z ichiga olishi mumkin. Ushbu tadbirkorlik fikri talabalarni ijodiy fikrlashga, tavakkal qilishga va sezilarli ta'sir va muvaffaqiyatga olib kelishi mumkin bo'lgan imkoniyatlardan foydalanishga undaydi. Universitetda iqtisod va tadqiqotlarni birlashtirish talabalarning ishga joylashishi va martaba istiqbollarni oshirishi mumkin. Amaliy tadqiqot tajribasiga ega bo'lish va tanqidiy fikrlash va tahliliy ko'nikmalarni rivojlantirish orqali talabalar turli sohalardagi ish

beruvchilar uchun ko'proq sotiladi. Ushbu amaliy bilim va ko'nikmalar to'plami akademik, hukumat, notijorat tashkilotlar va xususiy sektorda turli martaba imkoniyatlariga eshiklarni ochib, talabalarga raqobatbardosh mehnat bozorida muvaffaqiyat qozonish imkonini beradi. Universitetda iqtisod va tadqiqotlarni integratsiyalashuvi iqtisodiyot sohasidagi bilim va tushunchalarning rivojlanishiga hissa qo'shishi mumkin. O'qituvchilar va tadqiqotchilar jiddiy tadqiqotlar olib borish va ilmiy maqolalarni nashr etish orqali akademik adabiyotga katta hissa qo'shishlari va muhim iqtisodiy masalalar bo'yicha nutqni shakllantirishlari mumkin. Akademik hamjamiyat ichidagi ushbu intellektual almashinuv va hamkorlik iqtisodiy nazariya va amaliyotning chegaralarini ilgari surishda yordam beradi, innovatsiyalar va taraqqiyotga olib keladigan yangi tushunchalar va istiqbollarga olib keladi. Xulosa qilib aytganda, universitetda iqtisod va tadqiqot integratsiyasi akademik mukammallikni rivojlantirish, innovatsiyalarni rivojlantirish va talabalarni murakkab va dinamik dunyoda muvaffaqiyatga tayyorlash uchun juda muhimdir. Ushbu ikki fanni birlashtirgan holda, universitetlar tanqidiy fikrlashni, muammolarni hal qilishni va qarorlar qabul qilishni rivojlantiradigan jonli va fanlararo muhitni yaratishi mumkin. Ushbu yaxlit yondashuv nafaqat talabalar, o'qituvchilar va tadqiqotchilarga foyda keltiradi, balki iqtisodiyot va undan tashqarida bilim va tushunchalarni rivojlantirishga ham hissa qo'shadi. Oxir oqibat, universitetda iqtisod va tadqiqot integratsiyasi akademik va butun jamiyat kelajagini shakllantirish uchun juda muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI;

1. "Tadqiqot dizayni: sifat, miqdoriy va aralash usullar yondashuvlari" Jon V. Kresvell;
2. "Iqtisodiyot va ijtimoiy fanlar: chegaralar, o'zaro ta'sir va integratsiya" Uilyam Bart;
3. "Iqtisodiyot va iqtisodiy tarix integratsiyasi" , Kris Friman;
4. "Fanlararo tadqiqotlar: jarayon va nazariya" Allen F. Repko ;
5. "Iqtisodiy sotsiologiya: Kirish" Jeff Xass;
6. "Iqtisodiyot va biologiya integratsiyasi: yangi paradigma tomon" Jon Dyupre;
7. "Iqtisodiy metodologiya qo'llanmasi" Jon B. Devis va D. Ueyd Hands;

Internet saytlari:

www.bilim.uz;

www.ziyonet.uz;

www.stat.uz